

N.F.S. Grundtvigs tale i Folketinget om indkomstskat

Taler

Nikolai Frederik Severin
Grundtvig
Medlem af Folketinget

Dato

13. november 1850

Sted

Christiansborg

Omstændigheder

Lovforslag om indkomstskat

Under det forrige mislykkede Forsøg paa at indføre Indkomstskat i Danmark, som den høitærede Finantsminister ogsaa ved denne leilighed har berørt, traf ogsaa jeg til at sidde i en Skattecommission herude i Landet, og jeg saa da, hvorledes de gode Bondemænd forbausedes saare, og hvorledes deres Forbauselse steg til den allerhøieste grad, da Birkedommeren udfrittede meget strengt en Inderste om hans samtlige Indtægter i det foregaaende Aar. Indersten paastod meget fast, at han slet ingen Indtægter havde havt, men Birkedommeren skjeldte ham derimod Huden fuld for hans aabenbare Usandhed, da han dog umulig kunde have levet af Luften (Latter); men da Indersten slet ikke kunde faae i sit Hoved, at det, han havde levet af af Haanden og i Munden, kunde være nogen skattepligtig Indtægt, og han derfor paa sin Side anførte, at han havde 4 Børn at føde, da var Birkedommeren saa grusom, at han forsikkrede og stræbte at forklare ham, at, netop fordi han havde 4 Børn af føde, og han altsaa maatte have havt en heel Deel Indtægter, netop derfor skulde og maatte han svare Indkomstskat (Latter).

Jeg anfører dette dels for at minde om, at man slet ikke kan drage nogen gyldig Slutning fra det mislykkede Forsøg i Aarhundredets Begyndelse, der baade var hovedløst og blev i mange Tilfælde, saaledes som jeg har nævnet, udført hjerteløst, til den Modtagelse, som en billig og velberegnet Indkomstskat nuomstunder vilde møde i Danmark – det var paa den ene Side, men det er rigtignok ogsaa paa den anden Side for at udtale min Overbeviisning om, at ogsaa det foreliggende Forslag har endeel af de sammen Lyder, som vistnok ville berede det en, om ikke saa slem, saa dog meget umild og ubehagelig Modtagelse. Vistnok synes det, som den høitagtede Finantsminister ogsaa har berørt, at det

nærværende Forslag vil undgaa aldeles saadanne slemme Sammenstød med Indersterne derved, at man i §4 af Anviisningen læser, at „ved Fortegnens Affattelse vil foreløbigen kunne forbigaaes alle Huusmænd, som ialt ikke besidde en Td. Hartkorn, Haandværkssvende, Dagleiere, simple Tjenestetyende og alle af Fattigvæsenet i Aarets Løb understøttede, samt i Kjøbstæderne alle andre Personer, som kun svare 16. Rbd. eller i Kjøbenhavn 24 Rbd. i halvaarlig Huusleie”, men derpaa følger, endogsaa med udhævet Tryk, et „med mindre” som egentlig gjør det Hele temmelig frugtesløst. Det hedder nemlig: „med mindre Commissionen af en eller anden Grund maatte have Anledning til at foremode, at Nogen af de anførte personer maatte have 200 Rbd. eller derover i aarlig skattepligtig Indtægt,” thi derved overledes det jo aabenbart ogsaa for alle disse til Skattecommissionens Skjøn, hvorvidt der skal blive ligesaadanne Sammenstød i Grunden hvert Øieblik, især da man jo, saavidt jeg forstaaer og kjender til Penges Værd, lettelig maa indsee, at, naar der nøiagtigt skal beregnes Alt, hvad man putter i Munden, og Alt, hvad man faaer paa Kroppen, hvad enten det er til Givende eller det er betalt, saa kommer man, fremfor alt i Kjøbenhavn, meget let i samme Regning til de 200 Rbd. og en Smule derover.

Kilde

folketingstidende.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folkemødetale, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/grundtvigs-tale-folketinget-om-indkomstskat>